

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period

BETWEEN PRAGMATISM AND CONSERVATION

Dr. Florian T. Bayer

Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

MEZI ÚČELOVOSTÍ A KONZERVACÍ

Dr. Florian T. Bayer

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

Fortress Forchtenstein, Burgenland, Austria
Pevnost Forchtenstein, Burgenland, Rakousko

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period

EN

Since 2005 the depot facilities of the historic Esterházy Collection at Forchtenstein Castle have been examined systematically and objects from these depot rooms have been brought to public attention in accordance with modern standards of research and presentation. While the many obviously valuable and outstanding works of art have long been recognised and appreciated, a group of apparently insignificant and also badly damaged pieces of furniture from the first half of the 17th century was disregarded until very recently. This included some historic chairs.

In an exemplary restoration project, a team comprising a wood, a textile and a metal restorer conserved three of these chairs. The measures were designed to restore functional stability, to preserve the historic substance, and to make adjustments to the chairs in order to give them an aesthetic overall appearance. Scientific analysis provided valuable information on the surface condition of the chairs. Upon completion of the measures described, questions of importance in art history, namely provenance, dating and style, moved increasingly into the foreground and must now be answered.

Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

CZ

Od roku 2005 byly depozitáře historických sbírek rodu Esterházy na hradě Forchtenstein systematicky zkoumány a předměty z těchto depozitářů byly prezentovány veřejnosti v souladu s moderními standardy výzkumu a vystavování. Přestože byla během zkoumání doceněna celá řada uměleckých děl, skupina na první pohled nevýznamných a velmi poničených kusů nábytku z první poloviny 17. století zůstala i nadále přehlíženou. Tato skupina zahrnovala také několik historických židlí.

Tým zahrnující restaurátory specializující se na dřevo, textil a kov restauroval v rámci tohoto příkladového restaurátorského projektu tři z těchto židlí. Cílem bylo obnovit jejich funkční stabilitu, zachovat historickou podstatu a restaurátorskými zásahy rehabilitovat jejich estetický vzhled. Vědecká analýza poskytla cenné informace o stavu židlí. Po dokončení těchto popsaných kroků musíme nyní hledat odpovědi na otázky týkající se jejich významu v dějinách umění, zejména provenience, datování a stylu.

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period
Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period

Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

EN

1st chair, walnut wood, transparent coating (shellac), backrest upholstery – wool, silk embroidery, seat upholstery – embroidery with petit point stitch, wool and silk on canvas

2nd chair, beech wood, transparent coating (shellac), backrest and seat upholstery, embroidery with petit point stitch, wool and silk on canvas

3rd chair, walnut wood, transparent coating (shellac), backrest and seat upholstery – embroidery, wool and silk on canvas

CZ

1. židle, ořechové dřevo, transparentní nátěr (šelak), čalounění opěráku – vlna, výšivka hedvábím, čalounění sedáku – výšivka stehem petit point vlnou a hedvábím na plátně

2. židle, bukové dřevo, transparentní nátěr (šelak), čalounění sedáku i opěráku – výšivka stehem petit point vlnou a hedvábím na plátně

3. židle, ořechové dřevo, transparentní nátěr (šelak), čalounění sedáku i opěráku – celoplošná výšivka vlnou a hedvábím na plátně

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period

Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

approaching the wood ...
vedení zásahu u dřevěných prvků...

Proben-Nr.	Entnahmestelle	Beschreibung	Untersuchung
1	Stuhl 1, linker Fuß, oben innen	Holz (ev. Nussholz) + transparenter Überzug	QS, REM
2	Stuhl 2, rechter Fuß, oben außen	Buchenholz + transparenter Überzug	QS, REM
3	Stuhl 3, untere Wange, Rückseite, innen	Nussholz + transparenter Überzug	QS, REM

- all three chairs show rests of brown layer
- REM-analyses detects traces of Al, Si, Ca, K, Mg and Fe
- no natural oil
- na všech třech židlích jsou patrné zbytky hnědé vrstvy
- REM-analýzy detekují stopy Al, Si, Ca, K, Mg a Fe
- žádné přírodní oleje

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period

Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

Probennummer und Entnahmestelle	Beschreibung des Schichtaufbaus (von unten nach oben)
<p data-bbox="257 601 835 632">Probe 1: Stuhl 1, linker Fuß, oben innen</p> 	<ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="1098 619 1429 651">1. Holz (braun gebeizt) <li data-bbox="1098 672 1587 786">2. Reste der Beize/des Überzugs: organisch (hohes C-Signal), ev. etwas Ocker <p data-bbox="1098 1215 1429 1253">Polarisation, 100 x</p>

approaching the wood ...
vedení zásahu u dřevěných
prvků...

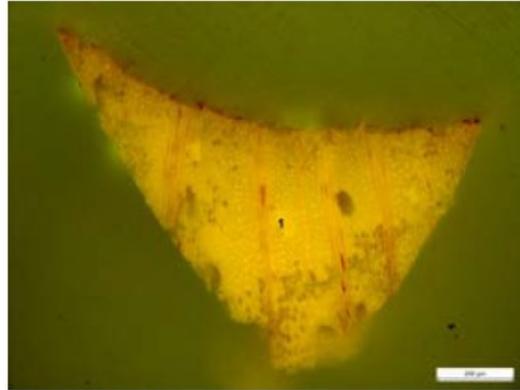

Dunkelfeld, 100 x

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

UV-Licht, 100 x

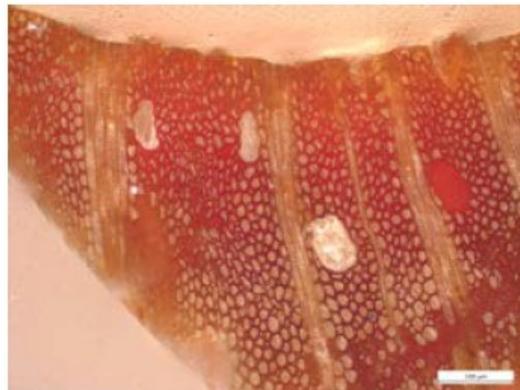

Blaulicht, 100 x

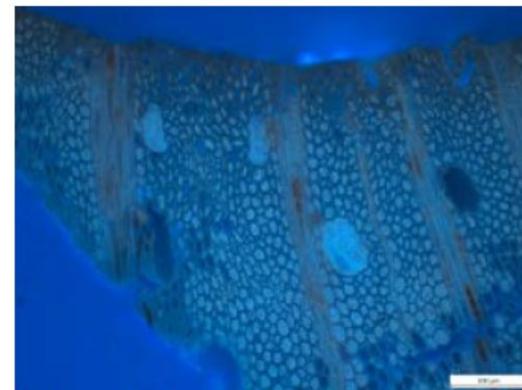
approaching the wood ...
vedení zásahu u dřevěných
prvků...

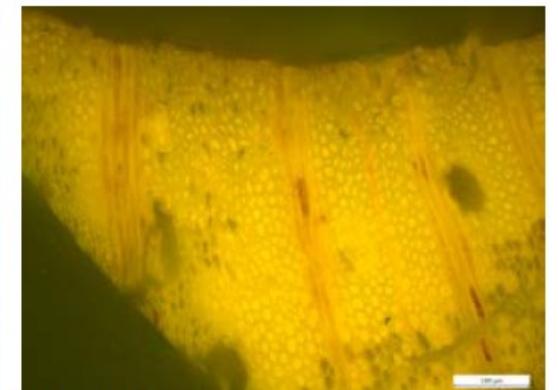
Polarisation, 200 x

Dunkelfeld, 200 x

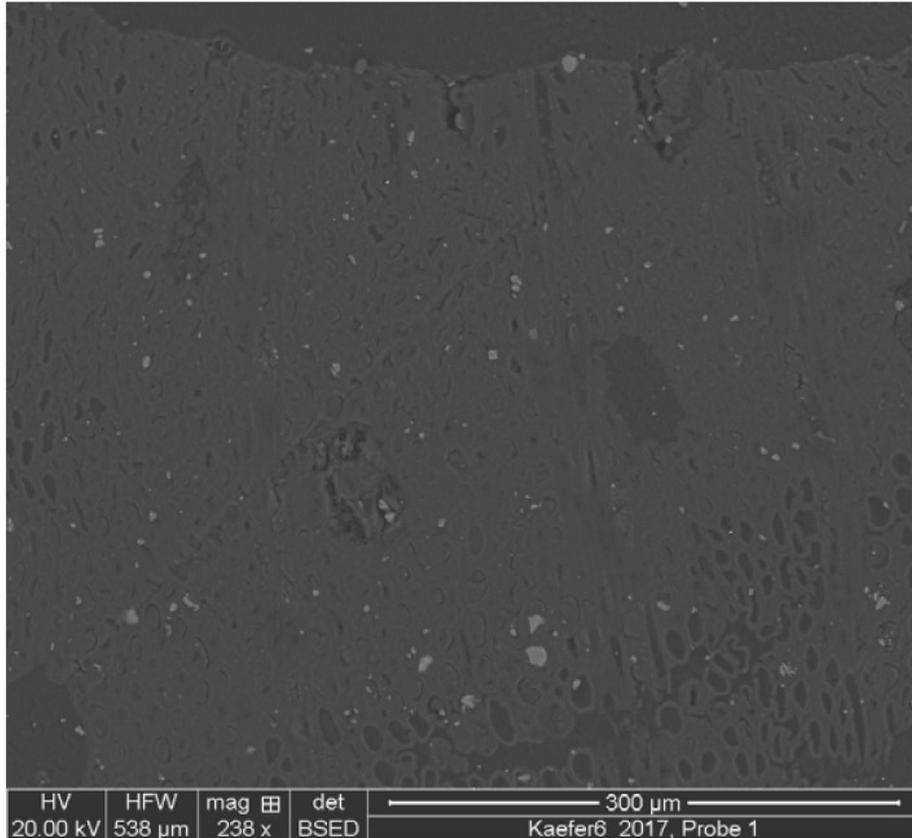
UV-Licht, 200 x

Blaulicht, 200 x

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

Elektronenmikroskopie:

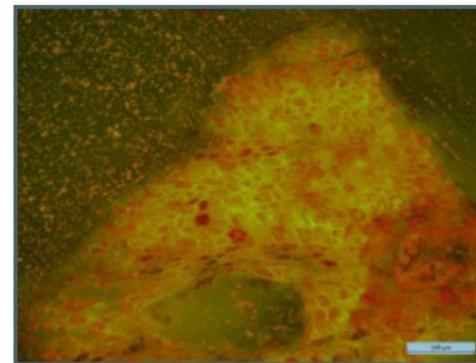

REM, BSE-Bild, 240 x

approaching the wood ...
vedení zásahu u dřevěných
prvků...

Histochemische Färbungen:

Färbung auf Öl mittels Rhodamin:

Blaulicht, 200 x

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

Stuhl 1, Vorderseite, Ausbrüche, Übernahmezustand

Stuhl 1, Vorderseite, nach Retusche der Ergänzungen, Endzustand

approaching the wood ...
vedení zásahu u dřevěných prvků...

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

EN

After the upper upholstery and the original decorative nails were removed, the structure of the chair was cleaned. The missing parts of rungs as well as the right front leg were completed in the shape of the original one. Walnut wood of similar colour and structure as the original one was chosen. See Images 9,10,12,13

Similar completion was performed on the top volute in the right corner of the backrest as well. See Image 11.

CZ

Po šetrném sejmutí svrchního potahu čalounění i původních dekorativních hřebů bylo provedeno očištění konstrukce a doplněny chybějící části trnoží a pravé přední nohy v odpovídajícím tvaru, který přesně kopíruje originál. Jako materiál bylo použito ořechové dřevo odpovídajícího zabarvení a struktury. Viz obr. 9,10,12,13

Obdobné doplnění bylo provedeno i na vrcholové volutě v pravém rohu opěradla. Viz obr. 11

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

Stuhl 1, Rechte Seite, Ausbrüche, Übernahmmezustand

Stuhl 1, Rechte Seite, Ergänzungen, Arbeitszustand

approaching the wood ...
vedení zásahu u dřevěných prvků...

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

Stuhl 1, Rückseite, Detail linke Volute,
Vollholzausbruch, Übernahmmezustand

Stuhl 1, Rückseite, Detail linke Volute,
Vollholzergänzung, Arbeitszustand

Stuhl 1, Rückseite, Detail linke Volute,
nach Retusche der Ergänzung, End-
zustand

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

Stuhl 1, Vorderseite, Detail rechter unterer Zargenbereich mit Ausbruch, Übernahmmezustand

Stuhl 1, Vorderseite, Detail rechter unterer Zargenbereich nach Ergänzung und Retusche, Endzustand

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

Stuhl 1, rechte Seite, vorderes Bein, Ausbruch, Übernahmmezustand (li) und ergänztes Bein und Abdeckprofil, Arbeitszustand (re)

Stuhl 1, rechte Seite, Detail ergänztes Bein und Abdeckprofil, Arbeitszustand (li) und nach Retusche, Endzustand (re)

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

EN

All of the metal parts (corner reinforcement, forged nails, decorative rosettes) were cleaned in a chemical bath. After the cleaning, the mechanical defects occurring on the rosettes and nails were smoothed.

The treated parts were returned to their original place on the chairs.

CZ

Všechny kovové elementy (rohové výztuže, kované hřebíky, dekorativní rozety) byly očištěny v chemické lázni. Po očištění byly vyrovnány mechanické defekty na dekorativních rozetách i hřebících.

Ošetřené elementy byly navráceny na původní místa na všechny židle.

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

Stuhl 2, linke Seite, Detail hinterer Lehnen- und Zargenbereich, Eisenwinkel zur nachträglichen konstruktiven Sicherung, Übernahmestand

Stuhl 2, linke Seite, Detail hinterer Lehnen- und Zargenbereich, nach Überdecken der Eisenwinkel, Endzustand

approaching the metall ...
vedení zásahu
u kovových prvků...

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

17 nails with three different shapes

17 hřebíků ve třech rozdílných tvarech

approaching the metall ...
vedení zásahu
u kovových prvků...

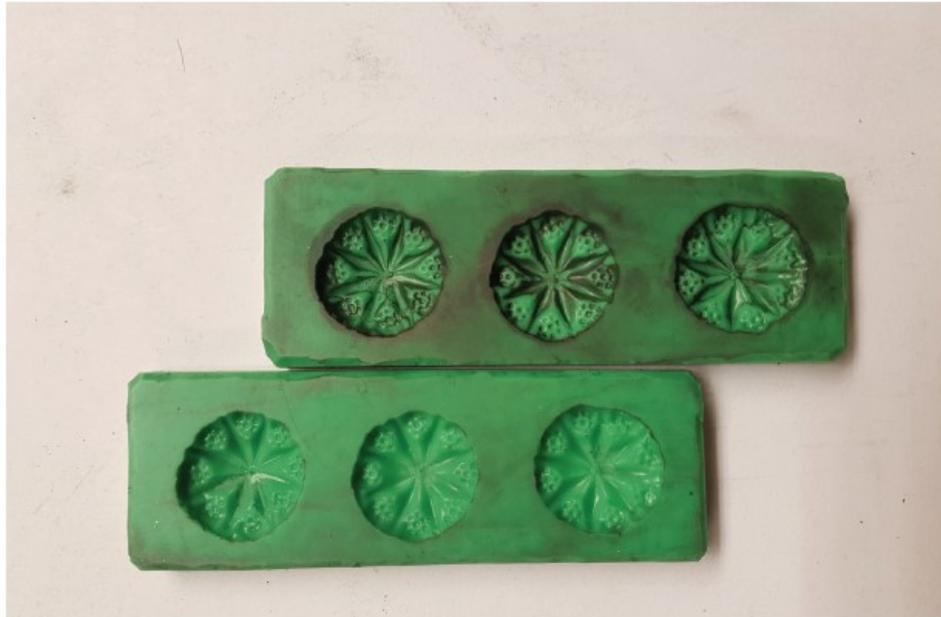
On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

approaching the metall ...
vedení zásahu
u kovových prvků...

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

approaching the metall ...
vedení zásahu
u kovových prvků...

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

approaching the metall ...
vedení zásahu
u kovových prvků...

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

approaching the metall ...
vedení zásahu
u kovových prvků...

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

approaching the metall ...
vedení zásahu
u kovových prvků...

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

EN

The upper upholstery layers of all three chairs were carefully removed and cleaned by swabbing with distilled water. The loose textile fibres were fixed by stitching.

The treated textiles were returned on the top of the original underlying canvas upholstery and its edges were fixed by stitching as well.

CZ

Svrchní potahoviny všech židlí byly šetrně sejmuty a vyčistěny pomocí tamponování destilovanou vodou. Uvolněná vlákna textilií byla zafixována šitou skeletáží.

Ošetřené textilie byly navraceny na původní podkladový plátěný potah a jejich okraje byly rovněž zafixovány šitou skeletáží.

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

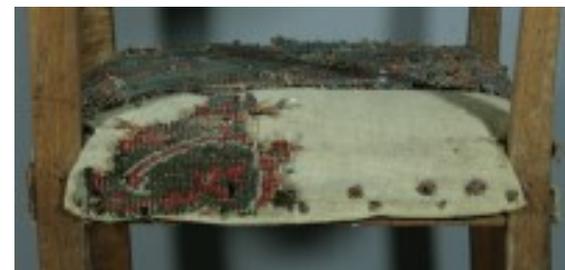

approaching the metall ...
vedení zásahu
u kovových prvků...

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

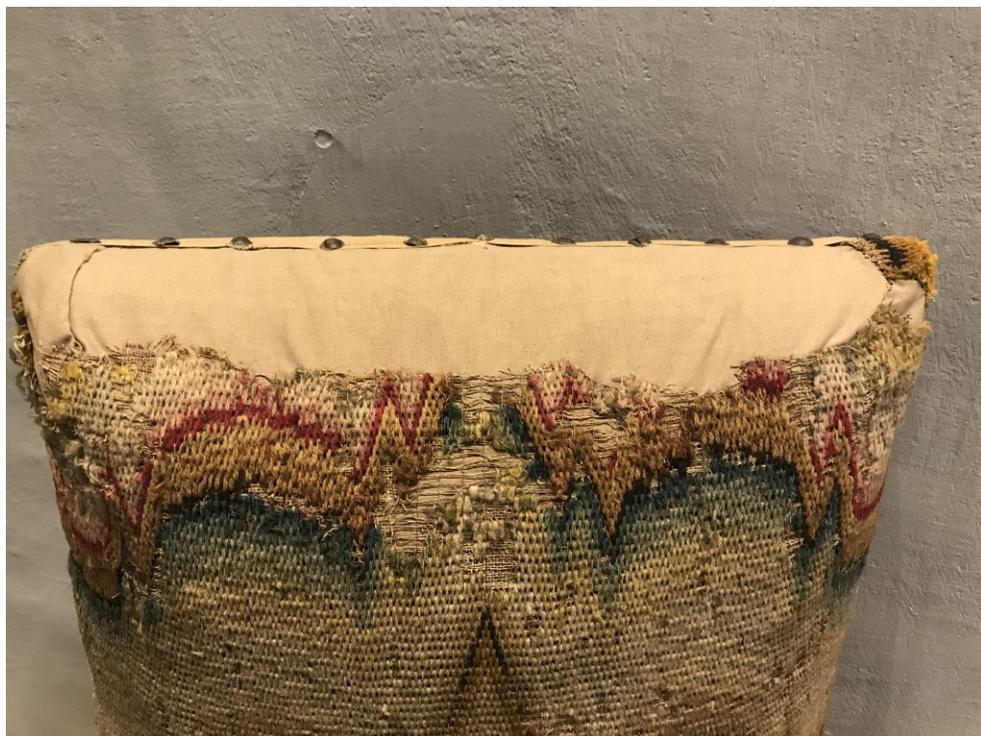

approaching the textile ...
vedení zásahu u textilu ...

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

approaching the textile ... vedení zásahu u textilu ...

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

approaching the textile ...
vedení zásahu u textilu ...

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period

Restoration goal:

Constructive reinforcement – stabilization of the structure – reconstruction of missing parts and adaption of colors (partial) corresponding to the general appearance of the furniture pieces – cleaning of the historic surfaces.

Used materials:

Distilled water – bone glue/ hide glue – linden tree wood – beech wood – walnut- Araldit (REN HV 427 – 1, RENPASTE SV 427-2) – watercolor paint (Fa. Schmincke) – shellac/ colorless (Fa. Kremer).

Future treatment:

Storage and presentation: 47 – 50% humidity – room temperature between 18 – 21°C – no direct daylight – not more than 50 Lux. Cleaning measurements with soft brush.

Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

Cíl restaurování:

Konstrukční výztuž – stabilizace kostry – rekonstrukce chybějících částí a (částečné) přizpůsobení barev odpovídající celkovému vzhledu nábytku – čištění historických povrchů.

Použité materiály:

Destilovaná voda – klič – lipové dřevo – bukové dřevo – ořechové dřevo - Araldit (REN HV 427 – 1, RENPASTE SV 427-2) Araldit (REN HV 427 – 1, RENPASTE SV 427-2) – akvarel (Fa. Schmincke) – šelak bezbarvý (Fa. Kremer).

Budoucí zacházení/ošetření:

Uskladnění a vystavování: 47 – 50% vlhkost, teplota v místnosti mezi 18 – 21°C – mimo přímý sluneční svit – ne více než 50 Lux – čištění pouze měkkým kartáčem.

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period

The restoration team

- Furniture restoration conducted by: Susanne Käfer, Josef Rath, Daniela Sonntag - Vienna
- Metall restoration conducted by: Ulrike Rossmeissl, ARGE Objektrestaurierung – Vienna
- Textil restoration conducted by: Carine Gengler – Vienna
- Scientific analyses conducted by: Martina Griesser, Naturwissenschaftliches Labor, KHM –Vienna
- Accompaniment conducted by: Florian T. Bayer, Esterházy Privatstiftung – Eisenstadt

Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

Restaurátorský tým

Restaurování nábytku:

Susanne Käfer, Josef Rath, Daniela Sonntag - Vídeň

Restaurování kovu:

Ulrike Rossmeissl, ARGE Objektrestaurierung – Vídeň

Restaurování textilu:

Carine Gengler – Vídeň

Vědecké analýzy:

Martina Griesser, Naturwissenschaftliches Labor, KHM – Vídeň

Vedoucí týmu:

Florian T. Bayer, Esterházy Privatstiftung – Eisenstadt

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period
Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

On the restoration of three historic chairs from the early Esterházy period Restaurování tří historických křesel z raného období rodu Esterházy

Thank you for your attention
Děkuji za pozornost